

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a «Képes Világlap»-pal együtt
Egész évre 8 kor, félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVÉD

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

HELYZETÜNK A HARCTÉREN.

— Gróf Tisza István miniszterelnök távirata. —

A galíciai helyzet. — A szorosok megerősítése Szerbia leverése.

Érkezett 1914. november 13. délelőtt.

Galíciai visszavonulásunk a végleges sikert biztosítani hivatott stratégiai okoknál fogva teljesen önként határozottat el és az ellenség megveretése után zavartalanul folyik.

Az orosz sereg csak távolról kísérte csapatainkat. A harcok egyenlőre szünetelnek.

A kárpáti szorosokat megszállottuk és megerősítettük.

Bizalommal és reménnyel várhatjuk a küszöbön álló eseményeket.

A szerb főereget támadó haderő Krupanje felől győzelmesen halad előre, nagyszerűen megerősített állásaikból kivetette a szerbeket; csütörtökig 4300 fogoly, 28 ágyú került birtokunkba. A két tűz közé vett szerb sereget csak a gyors visszavonulás mentheti meg a pusztulástól.

A németek nyugaton lassan, de biztosan haladnak előre.

A nemzeti kölcsön.

Elkeseredetten folyik a harc mindenfelé. Az északi és keleti harctéren az orosz, délen a szerb és a montenegrói, nyugaton a francia, belga és angol törtek a magyarra és a németre, hogy megsemmisítsék ezt a két országot, hogy elvegyék tőlünk életünket, vagyónkat, hogy övéké legyen a gazdag Németország és a tejjel-mézszel folyó Magyarország. Katonáink vitézsége és mesébe való hősiessége azonban utját állotta a sok ellenségnek; nagy kitartással, páratlan eréllyel minden oldalról visszavertük a támadásokat, sőt bementünk ellenségeink földjére, hogy ott tanítsuk meg őket a becsületre. Három és fél hónap óta folyik immár a nagy harc. Vitéz katonáink diadalt-diadalra aratnak, ha néha-néha visszahúzódnak is jobb állásokba, folyton győznek, minden egyes visszavonulásuk után még nagyobb diadalok következtek. Az óriás muszka birodalom nem bír a magyarral, országa nyugati részén mi vagyunk az urak, két és fél millió katonájával döngeti az osztrák és magyar birodalom kapuit, de minden siker nélkül.

Három és fél hónap óta folyik már ez a igászi küzdelem és csak a jó Is-

ten a megmondhatója, hogy mikor lesz vége. Gazdag, hatalmas nemzetek állanak egymással szemben, mindnek van elég katonája, van elég pénze, hogy hamarosan békét ne kössenek. Különösen a pénz a nagy ur a háboruban; ha pénz van, van ruházat, van élelem, ágyú, puska és minden felszerelés. Ha nincs pénze egy nemzetnek, az sokáig háborút nem viselhet, elveszti a csatát, mielőtt még támadott volna.

A magyar királyi kormány számolt ezzel az eshetőséggel, idejekorán gondoskodik arról, hogy legyen pénze elég, mert ha elég pénze van, már az fél győzelem és a jól ellátott hadsereg könnyűszerrel kivívja a diadalt.

A királyi kormány egy nemzeti kölcsönre bocsájtott ki felhívást a magyar nemzethez. Pénzt kér a háborúra az ország lakosaitól. Nem haszontalan dolgokra kéri a pénzt, hanem a nemzeti védelemre, a magyar haza fiainak, a mi hős katonáink ellátására és felszerelésére, kik értünk harcolnak északon, keleten, délen és nyugaton és akik értünk ott a harcmezőn hősi halált halnak.

Nem pénzintézetekhez, nem idegen államokhoz fordul a kormány pénzért,

hanem saját fiaihoz, Magyarország lakosaihoz, tőlünk kéri a szükséges pénzt a háborúra.

Ezekben a nehéz időkben a kormány felhívására nem lehet más szavunk: meg kell adnunk mindent, amit csak kér. Szent kötelessége minden polgárnak, minden intézetnek és testületnek odaadni mindenét, amije csak van; a gazda adja oda aranyát, a szegény szerény koronáját, de ne legyen Magyarországnak egyetlen egy polgára sem, aki ebben a vészterhes időkből, amikor édes hazánk élet-halál harcot vív az orosz nagy hatalommal, ne áldozzon valamit a haza oltárára.

Ez a nagy háború mindnyájunkért, mindnyájunk boldogulásáért folyik. Azért kell nekünk mindent odaadni most a hazának, mert ha a haza elveszett, elveszett mindenünk. Mit ér a kincs, a vagyon, ha nincs hazánk; mit ér az életünk, ha idegen parancsol nekünk, ha a szabad Magyarország el lesz törülve a föld színéről?

Semmit.

Azért tehát nyissuk meg erszényeinket, vegyük elő félretett pénzüket és adjuk azt oda édes hazánknak, melynek oly égető szüksége van most megtakarított garasainkra.

Kunszentmárton népe! A legelső magyar ember a király, öt millió koronát írt alá a nemzeti kölcsönre. De megmozdult az egész ország is, városok, községek, magányosok, intézetek sietnek megtakarított pénzeiket odaadni a hazának. Kunszentmárton község se maradjon hátra. Ne legyen Kunszentmártonnak egy tehetős polgára sem, ki ne adja oda fölösleges pénzét a háború céljaira, ne legyen egy ember se ebben a községben, aki édes hazánknak segítségére ne siessen. Nem adományt kér a kormány, hanem kölcsönt, mely után hat százalék kamatot fizet.

A pénzünk tehát nemcsak jó helyen lesz, hanem jó kamatot is kapunk, egyszersmint nagy szolgálatot teszünk édes hazánknak.

Fel Kunszentmárton népe! Most mutasd meg, hogy jó hazafi vagy, most mutasd meg, hogy szereted hazádat, hogy ragaszkodsz ehhez a földhöz, hol bölcsöd ringott, hol leélted életed javát, hol szeretteid sirjai domborulnak; most mutasd meg, hogy tudsz áldozatot hozni ennek a hazának, mely neked kenyeret adott és amelynek áldott földje lesz a te örök pihenőd. Most

add elő megtakarított pénzedet, add oda a hazának, melynek arra szüksége van, add oda neki mindenedet, nehogy a jövő nemzedék ajkán átok fakadjon, hogy az apák szivtelensége és fukarsága idézte elő szép hazánk romlását. Jegyezzünk tehát a nemzeti kölcsönből, mutassuk meg, hogy nem szo-

rulunk idegen országra, hanem kitudjuk mi az országot segíteni magunk, ha annak pénzre van szüksége.

Jegyzéseket elfogad a Kunszentmártoni Takarékpénztár Részvénytársaság, Gazdasági Takarékpénztár és a Kir. Adóhivatal. A kölcsönre vonatkozó minden tudnivaló alább következik.

Aláírási felhívás a nemzeti kölcsönre.

Az 1912. évi LXIII. t. c. 17. §-a alapján a ministerium felhatalmaztatott, hogy a hadi szükségletek fedezésére szükséges összegeket addig, amíg azok a törvényhozás útján meg nem állapítatnak, az elkerülhetetlen szükség mérvéig előlegezhesse és azok megszerzése iránt hitelművelet útján intézkedhessék. E felhatalmazás alapján ezennel 6% kal kamatozó adómentes állami járadékkölcsön bocsátatik ki.

A kibocsátás összege a megtartandó nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítani. A bemutatásra szóló járadékkölcsönkötvények 50, 100, 1.000, 5.000 és 10.000 koronás címletekben fognak kiállítani.

A kötvények 1914. november 1-től kezdődőleg évi 6% kal, minden év május 1-én és november 1-én lejáró félevesi utólagos részletekben kamatoztatnak, az első szelvény tehát 1915. május 1-én esedékes.

Az a kötvénytulajdonos, aki az általa vásárolt kötvényeket az aláírás alkalmával zárolja s ezt a zárolást 5 éven át fel nem oldatja, azt a jogot nyeri, hogy az ötödik év utolsó negyedében, legkésőbb 1919. november 1-én a kötvényen alapuló követelését, e naptól számított egy évre névértékben leendő visszafizetésre felmondhatja. A m. kir. kincstár köteles az ilyen felmondott kötvényeket legkésőbb 1920. november 1-én névértékben visszafizetni. A zárolásból kifolyólag az aláíró felet költség nem terheli.

A m. kir. pénzügyministerium fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közzeendő három havi előzetes felmondás mellett, ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás 1920. november 1-jét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

A kamatok, épügy mint felmondás esetén a kölcsönkötvények tőkeértéke, minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonás nélkül fizetnek ki.

A kötvények 10 évre szóló kamatszelvekkel és szelvényutalvánnyal vannak ellátva, mely utóbbi ellenében az új szelvények annak idején a beváltóhelyeknél minden költségtől és illetéktől mentesen átvehetők.

Az esedékes szelvények és az esetleg felmondott kötvények költségmentesen beváltatnak: Budapesten: a magyar királyi központi állampénztárnál, a m. kir. postatakarékpénztárnál.

A magyar korona országainak területén: valamennyi királyi állampénztárnál és adóhivatalnál, azonkívül további intézkedésig:

Budapesten: a Magyar Általános Hitelbanknál, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Banknál, valamint a m. kir. pénzügyministerium által erre a célra a magyar korona országai területén vagy azonkívül kijelölendő helyeken.

A kibocsátásra kerülő 6%-os magyar kir. állami járadékkölcsön ezennel a következő feltételek mellett nyilvános aláírásra bocsátatik:

1. Az aláírás történhetik az alább megjelölt aláírási helyek bármelyikénél 1914. évi november 16-tól november 23-ig bezárólag terjedő határidőben a szokásos hivatalos órákban.

2. Aláírási helyekül szolgálnak a fővárosi és a prospectusban felsorolt intézetek által a m. kir. pénzügyministerium jóváhagyásával felhatalmazott és esetről-esetre az illető intézet székhelyén megfelelően közhírré teendő intézetek.

A kibocsátásra kerülő járadékkölcsön kötvényekre történő befizetésekre a fennálló rendelkezések értelmében átutalás útján igénybe vehetők a betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ily cégeknél 1914. aug. 1-je előtt betéti

könyvre, vagy folyószámlára elhelyezett, egyébként moratorium alá eső betétek is.

Azok, akik a befizetésekre ilyen betétjüket kívánják igénybe venni, betétjük teljes összege erejéig az illető betéti üzlettel foglalkozó intézet, vagy cég közvetítésével jegyezhetnek, s ezek az intézetek és cégek — amennyiben nem hivatalos aláírási helyek — a betétekből teljesítendő befizetéseket a hivatalos aláírási helyek valamelyikével számolják el.

3. Az aláírási ár minden 100 korona névértékért:

a) ha az aláíráskor az egész aláírt összeg befizetettik 97 korona 50 fillér,

b) ha pedig az alábbi 4. pontban körülírt kedvezményes fizetési módozat vétetik igénybe 98 kor. Ezen az áron felül az aláíróval szemben sem folyóamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

4. Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával mindenkor az egész aláírt összeg befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál, amennyiben az aláírás alkalmával nem fizetetik be az egész aláírt összeg, az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a biztosítékképpen leteendő és pedig a kir. állampénztárnál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalainál, továbbá az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult Orsz. Közp. Hitelszövetkezethél készpénzben, a többi aláírási helynél pedig vagy készpénzben, vagy olyan értékpapirokban, amelyeket az aláírási hely elfogadhatónak tart.

Az aláírt összegek annál az aláírási helynél fizetendők be, amelynél az aláírás történt és pedig:

a jegyzett összeg 40%-a legkésőbb 1914. december 12-ig.
" " " 30%-a " " 1914. december 22-ig.
" " " 30%-a " " 1915. január 8-ig.

A teljes befizetés megtörténte után az aláírási hely a letett biztosítéket elszámolja, illetőleg visszaadja.

5. A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-ürlapok az összes jegyzési helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélileg is eszközölhető. Az aláírási levél (nyilatkozat) szövege a hirdapok útján is közöltetni fog.

6. A járadékkötvények kézizálogul leköltése mellett az Osztrák Magyar Bank és a M. kir. Hadi Kölcsönpenztár a mindenkor hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyújtanak kölcsönt.

Az igénybevett előlegkölcsön után biztosított kedvezményes kamatláb további intézkedésig, de legalább egy évig érvényben marad.

A nevezett két intézet ugyancsak kedvezményes, vagyis a szabályszerűnél 1/2 százalékkal alacsonyabb kamatláb mellett nyújt előleget egyéb megfelelő értékpapirokra is, amennyiben a felveendő összeg a jelen felhívás alapján aláírt összeg kiegyenlítésére szolgál.

7. Az aláírók kívánságára e járadékkölcsön kötvényeit a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek és az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézete, valamint a magyar korona országai, továbbá Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai 1915. dec. 31-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

8. A végleges címletek elkészítéséig a m. kir. pénzügyministerium részéről egységesen kiállított ideiglenes elismervények adatnak ki az aláíróknak, mely elismervényeknek végleges kötvényekre való kicserélése 1915. április 1-től kezdődőleg költségmentesen ugyanazon helyen fog megtörténni, ahol az ideiglenes elismervények kiadattak.

Budapest, 1914. évi november hó 11-én.

Teleszky János s. k.
magyar királyi pénzügyminister.

Sebesültek kórháza.

A sebesült katonák részére felállított kórházban gondos, körültekintő ápolásban és gyógykezelésben részesülnek a katonák. A jászberényi honvédkiegészítő parancsnoka tisztikarával megvizsgálta a kórházat. Legnagyobb meglepetéssel fejezte ki, megdicsérte a kórház vezetőségét.

Kórházunknak vidékről is nagyon sok látogatója van, kik mindannyian elragadtatással beszélnek annak mintaszerűségéről. Már több ízben megnézte kórházunkat gróf Bolza József nagybirtokos, ki mindannyiszor nemes szívének adott tanubizonyosságot.

Tekintettel arra, hogy tizenhárom katonát már szabadságoltak s egyébként a befogadási képesség fel lett emelve, a napokban újabb huszonöt sebesült harcost várunk.

A kórház részére a következők adakoztak:

Mátray Lajosné 5 drb vörös kereszt zászló, 20 drb nemzeti színű zászló, 1 métermázsza finom liszt, 22 liter zsir, 35 kg. szappan, 1 véka dió, 2 véka alma, 1 zsák krumpli, 62 liter ó-bor, 15 liter bab, 15 liter lekvár, 60 üveg befőzött, 60 üveg paradicsom, 2 liter barack tekvár, 1 üveg uborka, 8 pár csirke, 50 tojás, 50 kötés szőlő, 50 kg. maláta kávé, 12 pár evőeszköz, 50 drb kávé kanál, 10 drb abrosz, 50 drb szalvéta, 130 kg. disznó, 6 ing, 6 alsó nadrág, 6 lepedő, 12 törülköző, 12 zsebkendő. Vörös János kereskedő 12 törülköző. Kurucz János 2 liter bab. Özv. Gácsi Elekné 2 korona. Szaszko Péterné 3 liter bab, 3 liter borsó. Kiss Kálmánné 60 liter buza. Pásztor Mihályné 2 drb szalonna, 60 liter krumpli, 2 törülköző, 3 alsó nadrág, 1 ing. Tisch Béla 5 kg. rizs, 5 üveg paradicsom, 4 kg. borsó, 3 törülköző, 6 zsebkendő, 6 kanál. Ferenci János 5 üveg paradicsom, 5 üveg befőzött. Özv. Szilák Antalné 1 véka buza. Hürkecz Erzsébet 2 ing, 2 alsó nadrág. Gróf Bolza József 113 liter fehér bor, 108 liter vörös bor, 1 fazék lekvár, 1 zsák krumpli, 4 zsák zöldség, 1 kas kelkáposzta. Hoffman Mária 25 tojás, 4 drb szappan 6 üveg befőzött, 1 lepedő. Róth Izidor 13 kg. bab, 26 kg. buza, 27 kg. arpa. Szepesi Józsefné 0.5 liter törött paprika, 5 csomó zöldség. Dr. Déri Józsefné 10 üveg befőzött, 1 fazék lekvár, 1 üveg paprika. Schreiber Izidor 9 üveg befőtt, 1 üveg uborka, 1 csomag gyertya. Hegedüs Kálmán 9 liter borsó. László Gergely 14 kg. liszt, 2 drb szappan, 2 liter zsir 22 drb tojás. Lazi János 24 drb tojás, 2 liter bab, 1 drb szappan. Varga Antal 37 kg. burgonya. Dürög Demeter 37 kg. burgonya. Harangozó Gáspár 25 kg. buza, 4 kg. borsó, 6 kg. bab, 3 kg. szalonna. Molnár Elekné 1 drb szappan. Cakó István 27 kg. csöves tengeri. Kegyes Balázs 2 asztal, 1 faágy, 1 pad. Gácsi János 1 fazék méz. M. Molnár József 2 kg. szalonna. Freund Simon 26 kg. burgonya. Pap Kálmánné 3 liter bab, 5 liter borsó, 2 drb szappan, 2 zsir.

(Folytatjuk.)

HIREK

Kunszentmárton, 1914. november 15.

— **Szent Márton napja.** Szerdán, november hó 11-én volt Kunszentmárton község védőszentjének szent Márton püspöknek a névünnepe és a bucsu. Az idei bucsu nagyon csendes volt, csupán a mesterszállások keresték fel ez alkalommal községünket. Dél előtt 9 órakor ünnepi istentisztelet volt a róm. kath. templomban körmenettel összekötve, melyen részt vett dr. Dunay Alajos tb. kanonok, Békésszentandrás szép szavú plebánosa. Az ünnepi szent beszédet Fekete Miklós káplán tartotta, kinek magas szárnyalású és költőies hasonlatokkal bővelkedő szónoklata könnyekig meghatotta az összegyűlt népet.

— **Mise az elesettekért.** Rengeteg immár azon magyar fiuk száma, kik az északi és déli harctereken hősi halált haltak édes magyar hazájukért. Fáj a szívünk, szemünk megtelik könnyel, amikor a hazájukért elhalt hős fiukra gondolunk, kiknek nem engedte meg a Mindenható, hogy újra viszontlássák az édes otthon, a szülői házat, a délibábos rónát. Védtek a hazát, mint hősök és meghaltak édes hazájukért, mint rettenetesen katonák. Egyre kevesebb lesz a magyar, a gigázi küzdelem egyre több életet követel. De ne sirjunk. Fojtsuk vissza könnyeinket! A hazáért, a magyar hazáért, ezért a tejjel-mézzel folyó Kánaán birtokáért, jóléteért folyik az élet-halál harc, mely adta nekünk a kenyeret, a boldogságot, az életet. Ne sirjunk. Szabad haza nélkül nincs élet, nincs boldogság. Ha a haza elveszett, mit ér az a rongyos élet. Vigasztalódjatok magyar anyák és ti elárvult özvegyek! Fiátok és férjeitek a hazaért estek el, titeket védelmeztek meg, hogy az ellenség be ne tegye lábát erre az áldott földre. Erősítsétek meg sziveiteket, hisz felettünk lakozik a hatalmas Isten, a magyarok Istene, aki sohasem hagyta még el a népet. Ő majd megvigasztal benneteket, letörli könnyeiteket és gyógyító irral beheggeszti fájó sebeiteket. Majd csak elmúlik nemsokára a zordon tél és jön a szép tavasz, mely mindenkinek meghozza a várva-várt békét. A fű újra kizöldül, a sebek begyógyulnak és a véráztatta rónán arany kalászos termenek, amely felett az ég madara, lenn a mezőn pedig a gögicselő új nemzedék vidám zaja hirdeti a jóságos Isten végtelen hatalmát.

A harcban elesett magyar katonákért minden nap van könyörgés a templomban. November 12-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor pedig gyászmise volt. A templom gyönyörűen fel volt díszítve virágokkal, a hajóban levő ravatalt pedig egész virágerdő borította. Köröskörül több száz viaszgyertya égett. A templom zsufolva volt ájtatos hívőkkel, akik között ott volt a hatóság, minden hivatal, minden testület és minden kör. A mise végén az orgona lágy akkordjain az „Isten áldd meg a magyart“ . . . szólalt meg és az egybegyűlt 4—5000 hívő oly buzgón énekelte:

Balsors, akit régen tép,
Hoz rá vigesztendőt!
Megbűnhődte már e nép
A multat s jövendőit.

— **Az utolsó honvéd.** Halnak, halnak egyre halnak, színe java a magyaroknak. Nincs most már Kunszentmártonban öreg honvéd, meghalt a legutolsó is, aki Kossuth Lajos katonája volt, aki végig küzdött a szabadságharcot. A dicső hősök utolsó hőse Bennár János, mint Bocskay huszár november hó 11-én 85 éves korában elhunyt. Bennár János, Bocskay huszár kezdetől fogva részt vett a szabadságharcban és jelen volt világosnál is, amikor Görgey a fegyvert letette. Világos után besorozták katonának és 12 évig szolgálta királyát. Azután hazajött és itt élt boldog megelégedésben haláláig. Az utolsó honvéd temetése pénteken ment végbe nagy részvét mellett.

— **Bemutató szemle.** A kunszentmártoni 1890—1878 években született és tényleges szolgálatot nem teljesített, vagy felülvizsgálati uton elbocsájtott népfelkelők bemutatató szemléje november hó 26-án és

27-en délelőtt fel 10 órakor lesz Szolnokon a városházán. A népfelkelők közül 280 az első napon, a többi pedig a második napon, vagyis november 27-én kerül bemutatásra. Az előjáróság minden egyes népfelkelőnek írásbeli behívót küld, melyen rajta lesz, hogy ki, mikor vonuljon be. Ezután figyelmeztetjük a népfelkelőket, hogy a vonatok reggel pontosan fel hekkor indulnak Szolnokba, tehát mindenki egy órával a vonat indulása előtt kinn legyen a vasútnál, hogy az elhelyezés rendben megtörténhessen. Az utazás ingyenes. Élelmiszert mindenki vigyen magával 1—2 napra valót, mert a hadvezetőség a népfelkelők élelméről nem gondoskodik. A népfelkelők a bemutatás után mindnyájan jönnek, az alkalmasokat majd később fogják behívni.

— **Elesett és megsebesült hősök.** Legutóbbi kimutatás óta az északi és a déli harctéren a következő hősök estek el és sebesültek meg. Hősi halált haltak: *Biró Kálmán* tizedes 29. hgy. 10. század. *Gyóllai Mihály* 28. hgy. 10. század. *Herczeg János* 68. gy. 2. század. *S. Kovács Gergely* őrvezető 68. gy. 15. század. Megsebesültek: *Kiss F. László* tizedes 29. hgy. 1. század. *Kovács András* 29. hgy. 1. század. *Kovács Antal* 29. hgy. 1. század. *Schiffer Izidor* hadnagy 68. gy. 10. század. *Berta Antal* 68. gy. 12. század. *Busai Ferenc* tizedes 68. gy. 8. század. *K. Farkas Sándor* őrvezető 68. gy. 15. század. *V. Hegedűs Péter* 68. gy. 5. század. *Gulyás Sándor* 68. gy. 15. század. *Gulyás József* 68. gy. 13. század. *Gulyás István* 68. gy. 15. század. *Hürkecz Tamás* kürtös 68. gy. 1. század. *Kézsmárki Dezső* tizedes 68. gy. 12. század. *Kovács Mátyás* 68. gy. 12. század. *Laszlavik József* szakaszvezető 68. gy. 13. század. *Oláh Lajos* 68. gy. 15. század. *Szabó Lajos* 68. gy. 15. század. *Szilárdy Dezső* őrvezető 68. gy. 9. század. *Szirom Balázs* 68. gy. 7. század. *Tassi Szilveszter* 68. gy. 7. század. *Tóth Antal* tiszti szolga 68. gy. 16. század. *B. Tóth János* 68. hgy. 10. sz. *Varga Márton* 68. gy. 5. század. *Majzik Lajos* 68. gy. 15. század.

— **Községi közgyűlés.** Kunszentmárton község képviselőtestülete a héten rendkívüli közgyűlést fog tartani, amelynek egyedüli tárgya lesz kölcsönjegyzés a nemzeti kölcsönre.

— **Nemzeti kölcsön.** A Kunszentmártoni Takarékpénztár Részvénytársaság a nemzeti kölcsönre 40000 koronát jegyzett.

— **A hadi kölcsönre előjegyzéseket elfogad s felülvilágosítással szívesen szolgál a Gazdasági Takarékpénztár.**

— **Adakozás.** Homola Rezső pékmester nemes szívének tanubizonyosságát adta azzal, hogy mióta a sebesültek megjöttek községünkbe, naponta díjmentesen minden sebesült katonára részére egy kis cipőt ad. A szép ajándékért a kórház vezetősége köszönetet mond.

— **A kórház** javára az elmúlt héten adakoztak: gróf Bolza József tiszakürti nagybirtokos 50 koronát, Timon Zsigmond esperes-plebános urnak havi segélye 20 korona, Mindenszentek-i perselyből (Papp Antal tanácsos) 18 korona 34 fillér, Pusztatényő—kunszentmártoni vasút r.-t. 300 korona, Dósa Istvánné 40 kor. alapítvány kizárólag a fiókegylet részére, dr. Orosz Endréné 20 korona, P. Kovács Gergely földbirtokos 20 korona, D. Biró János 10 kor. 84 fillér, Ország Lipót 2 korona, Zsemberi Sándor 2 korona, Zoboki György kécskei lakos 1 korona, Papp Jánosné 1 korona, Harangozó F. 1 korona, Kovács Lukács 1 kor., Janics István 40 fillér.

— **Wolf Dezső** könyvkereskedésében az „Előre“ című ujság 10 fillérért, ugyanott a „Tolnai Világlap“ 24 fillérért kapható.

— **Aranyat — vasért.** Az elmúlt héten Szabó Mariskánál a következők adakoztak: Gulyás Ilonka 3 korona. Berta Juliska 1 pár aranyfüggő. Harangozó Antalné (Mesterszállás) 1 pár aranyfüggő és 1 korona. Dósa Margitka (Mesterszállás) 1 pár aranyfüggő. Benke Erzsike (Mesterszállás) 1 aranygyűrű. Kovács Katica 2 korona és 1 ezüstgyűrű. N. N. 3 korona. Kiss Ilonka 1 aranygyűrű.

— **Vásár.** Az őszi országos vásárunk nagyon látogatott volt. Ritkán, béke időben sem láttunk annyi jószágot felhajtani, mint éppen most. A vétel sem volt lanyha, magas áron kelt minden állat. Sohasem láttunk még ennyi lovat, majdnem 3500 darabot hajtottak fel. Az idő nagyon kedvező volt. Szép, derült idő kedvezett a vásárnak. Felhajtattak. Szarvasmarha: 845. Eladatott: 751. Ló: 3493. Eladatott: 225. Sertés: 370. Eladatott: 148. Juh: 410. Eladatott: 254. Helypénzből 1164 korona 38 fillér folyt be a községi pénztárba.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: Barta Rozália Czakó Gergelyné megvette D. Olasz István földjét 400 koronáért. Szarvák Lajos megvette L. Varga Bálint és neje földjét 900 koronáért.

Tanfelügyelő jelentése.

— Október hóról. —

Hivatalom tevékenységének jórészt az állami és községi népoktatási intézetek költségvetési, számadási ügyeinek, a tanítók hadbavonulása következtében változott órarendek felülvizsgálása, továbbá a polgári iskolai magánvizsgálatok iránt benyújtott kérvények elbírálása és ezen vizsgák engedélyezése foglalta le.

A népiskolai oktatásnak a rendkívüli viszonyok által követett új elrendezését valamennyi nagyobb állami elemi népiskolánknál személyesen foganatosítottam.

A szolnoki állami elemi népiskolák három osztálya a Constantin iskola készségesen átengedett termeiben tanul.

A hadbavonult állami elemi iskolai tanítók helyettesítése érdekében minden lehető megtettem; azonban a külterületi iskolánknál való helyettesítést sokan nem vállalták és így ezen iskolákban a tanítás szünetelni fog, mi az érdekelt szülők nagy részét aggodalommal tölti el.

A baptista hitfelekezethez tartozó mindennapi tankötelesek beiskolázása nehézségbe ütközik; de a beiskolázásnak mégis meg kell történnie.

A hadbavonult tanítók illetményeinek a meghatalmazottak kezébe való utalványozása már csaknem kivétel nélkül megtörtént.

Polgári és elemi leányiskoláink a hadbavonultak melegítő ruhadarabokkal való ellátása körül elismerést érdemlő buzgólkodást tanúsítottak. Az elkészült melegítőket rendeltetési helyükre jutottak.

A vármegyei tanítók, tanítónők és óvónők fokozatos előlépés folytán esedékes magasabb illetményei a rendkívüli viszonyok ellenére pontosan utalványoztattak.

A jászapáti magán polgári leányiskola fentartása körül felmerült visszaélést megvizsgáltam s a nélkülözhetetlenül szükséges új intézmény törvényes keretek között való fennállítását biztosítani fogom.

Jászárokszállás községben magán polgári fiu- és leányiskola szervezése van folyamatban. Minthogy ezen intézménybe való felvételre máris 30-an jelentkeztek, az iskola szervezését kedvező információk szervezése után készségesen fogom előmozdítani.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter ur Szolnok város részére a folyó évre 13000 korona polgári fiúiskolai építési segélyt utalványozott, Szotyori Anna nagymási állami elemi iskolai tanítónőt a mezőturi tanyai állami elemi iskolák egyikéhez áthelyezte.

Az alispán ur helyettes főispáni minőségében Baja Mihály turkevei ref. lelkész az ottani állami népoktatási intézetek gondnoksági elnökévé kinevezte.

A szolnoki állami elemi iskolai tanítók az itteni polgári őrségbe beléptek.

Az üresen állott szelevény-istvánháza, kunszentmárton-vekeri, jászladányi II. számú fanyai állami elemi iskolák tanítói lakásaiban ismeretlen tettesek betöréses lopást követtek el, ugyanilyen módon a jászladányi központi áll. elemi iskola igazgatói irodájából több mint 500 korona hivatalos pénzt elvittek. A vizsgálat részben eredménytelen maradt, részben folyamatban van.

Végül, mint a kötelességtudás meghatározó példáját felemlíteni kívánom, hogy tankerületem egyik legkiválóbb, a jászberény-ujerdői állami iskolánál alkalmazott tanítója: Mihálik Kálmán a harcterről súlyosan megsebesülve tért vissza s midőn tudomására jutott, hogy iskolájában a tanítás szünetel, gyógyulásra nyert szabadságideje alatt mindenképen tanítani akart. Ezen szándékában kezelő orvosa tanácsára nekem kellett megakadályoznom.

Aranyat — vasért!

VASGYÜRÜK

kibélelését arannyal, vagy ezüsttel jutányos árak mellett készít DÉVAI JENŐ ékszerész.

A helybeli posta- és távirdahivatalnál a

kisegítői állás

december 1-én, vagy 10-én üresedésbe jön. Pályázhatnak 4 polgárit jó sikerrel elvégzett leányok. Sajátkezüleg irt kérvényeket a megfelelő okmányokkal együtt a helybeli postamesterhez kell beadni.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismeretebb köhögés ellen szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló *hülés* ellen.

6100 köszönős hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legizletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR

Tiszaföldváron Goldman Adolf

gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Polgáriskolai tankönyvek, rajzeszközök és tanszerek s általában mindenféle iskolai cikkek kaphatók.

Wolf Dezső

könyvnyomdája,
könyv-, papír- és írószerkereskedése

Kunszentmárton.

Mindenféle könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben gyorsan, pontosan és kifogástalanul készülnek.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

MILKO
IGNÁCZ

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA SZOLNOK.

TELEFON 206.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

TELEFON 206.

Kerékpárosok figyelmét felhívom, hogy a világhírű **ALFA ÉS STYRIA**

kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok

kizárólag nálam
szerezhetők be

Tisztelettel

Dévai Jenő.